

Trends

Trends

Date : 09/05/2019
Page : 70-73
Periodicity : Weekly
Journalist : Debruyne, Benny

Circulation : 65821
Audience : 256154
Size : 1614 cm²

CLOSE THE GAP BOUWT EEN START-UPHUB IN MOMBASA

Een haven voor Keniaans techtalent

Olivier Vanden Eynde, de CEO van Close The Gap, begint een nieuwe activiteit. Zijn bedrijf lapt elk jaar 120.000 afgedankte pc's en ander ICT-materiaal op voor een tweede leven in de ontwikkelingslanden. In de Keniaanse havenstad Mombasa wil hij nu ook een ecosysteem voor start-ups opstarten. *Benny Debruyne, fotografie Dieter Telemans*

Vijftien jaar geleden richtte Olivier Vanden Eynde als student aan de VUB Close The Gap op, als uitloper van zijn eindverhandeling over de ICT-kloof tussen het rijke Noorden en het economisch onontwikkelde Zuiden. Intussen heeft die ngo, die nooit afhankelijk was van subsidies, meer

echtgenote turnt hij er een oud winkelcentrum om tot een hub voor lokale technologieondernemers. In Nairobi, de hoofdstad van Kenia, vestigt hij een atelier in containers. De digitalisering zet ingrijpende veranderingen in gang in Afrika. Lokale ondernemers zien er kansen en richten er start-ups op. Westerse ngo's, aangespoord door besparin-

van Europese burgers te beschermen, *nvdv*) hebben bedrijven nog meer behoefte om hun datadragende hardware te recycleren. Close The Gap heeft daardoor de wind in de zeilen. Wij zijn volledig gecertificeerd volgens de hoogste normen. Naast de NAVO, het Internationaal Strafhof in Den Haag en de Europese Commissie hebben we heel wat bedrijven als klant. Wij moeten hen kunnen garanderen dat er nooit een fout kan sluipen in onze logistieke keten."

“Technologie voor armoedebestrijding is de nieuwe ontwikkelingsamenwerking”

dan een miljoen pc's, tablets, computerschermen, servers, printers en ander afgedankt ICT-materiaal van bedrijven een tweede leven gegeven. Ze lapt het materiaal op in Mechelen en Utrecht en verscheept het daarna naar meer dan vijftig landen, vooral in Afrika, maar ook in Azië en Latijns-Amerika. De organisatie, die haar kantoor nog altijd heeft bij de VUB, heeft vijftien medewerkers en draaide in 2017 een omzet van bijna 1,5 miljoen euro.

In september verhuist Vanden Eynde met zijn gezin naar de Keniaanse havenstad Mombasa. Samen met zijn

gen op subsidies, zetten ook meer in op technologie en groeien toe naar start-ups. “Technologie voor armoedebestrijding is de nieuwe ontwikkelingsamenwerking”, zegt de ondernemer.

Voor de goede orde: Close The Gap blijft tweedehands computer materiaal uitvoeren? De nieuwe strategie komt er gewoon bovenop?

OLIVIER VANDEN EYNDE. “Zeker. Door de komst van GDPR (de Engelse afkorting voor de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie uit 2018 om de onlinegegevens

Waarom kan technologie zo'n grote verandering teweegbrengen in Afrika?

VANDEN EYNDE. “Door het ontstaan van informatie- en crowdfundingplatformen en de toegang tot informatie zijn in Afrika veel kansen ontstaan. Proton was bij ons niet zo'n succes, omdat wij een hele financiële infrastructuur en bankrekeningen hebben. In sub-Saharaans Afrika hebben veel mensen geen bankrekening, maar onder meer door M-Pesa heeft iedereen er nu wel een account om mobiel te betalen (M-Pesa is in 2007 gelanceerd in Kenia om betalingen via de gsm te doen, *nvdv*). Daardoor kunnen ondernemers er veel op-

OLIVIER VANDEN EYNDE
"We creëren banen,
waardoor we ook
Europa veilig houden."

OLIVIER VANDEN EYNDE
"In Afrika zijn veel kansen ontstaan."

➤ lossingen aanbieden in een saas-model (abonnementsformule voor software, *nvdr*), zonder dat er zware infrastructuur voor nodig is. Sinds de onafhankelijkheid van Kenia, Tanzania en andere landen in de jaren zestig zijn de uitdagingen voor de infrastructuur, de armoede, de jeugdwerkloosheid en de vervuiling nog altijd niet opgelost. Ik geloof dat technologie de komende tien jaar wel oplossingen mogelijk maakt."

Onder meer door corruptie verdween geld voor infrastructuur in de verkeerde zakken. Kan technologie de corruptie omzeilen?

VANDEN EYNDE. "Ja, absoluut. Een mooi voorbeeld is de politie, die slecht betaald wordt in Afrika. Agenten stoppen wagens als ze denken dat er mensen met cash in zitten en vinden wel een re-

den waardoor die iets moeten betalen. In Tanzania, dat heel corrupt is, kun je nu een boete betalen via M-Pesa. Bovendien krijg je korting op het bedrag als je digitaal betaalt. Dat geld komt echt in de staatskas. Zo kan de overheid de agenten dan hopelijk een beter loon geven."

Om technologie in te zetten wilt u het ondernemerschap stimuleren met een nieuw project in Mombasa. Wat gaat u daar doen?

VANDEN EYNDE. "We blijven doen wat we al vijftien jaar doen, als de grootste in onze sector. Jaarlijks gaan 120.000 computers naar landen met lage inkomens om ICT betaalbaar te maken. Vanwege GDPR moeten we bepaalde zaken in de Europese Unie houden, zoals het inklaren, het registreren en het

onherroepelijk verwijderen van data. Maar de tweede en de derde stap van die oprissing zijn lichte herstellingen, upgrades en nieuwe software toevoegen. Dat willen we in Nairobi doen, waar we een productiebedrijf opzetten in een circulair warehouse van 1000 vierkante meter, waar we bijna veertig mensen tewerkstellen. Zo sluiten we aan bij de 20-30-visie van de Keniaanse president Jomo Kenyatta, waarin het stimuleren van de lokale productie een van de vier prioriteiten is."

Het zwaartepunt van uw project ligt in de Keniaanse havenstad Mombasa. Wat zult u daar uitbouwen?

VANDEN EYNDE. "Het oudste winkelcentrum in het oude centrum van Mombasa staat bijna leeg, sinds er tien jaar geleden twee nieuwe winkelcentra zijn

BIO

- Geboren in Leuven op 25 december 1975
- **2003** Diploma Handelsingenieur aan de Solvay Business School van de VUB
- **2012** Lancering spin-off WordLoop, die elektronisch afval in Afrika duurzaam recycleert
- **2014** Lancering Close The Gap Foundation om initiatieven te steunen die de technologische kloof tussen Noord en Zuid verkleinen
- **2015** Eerste digitruck rijdt rond in Tanzania om ICT-alfabetisme te verhogen
- **2015** Close The Gap lapt in Mechelen de 500.000ste tweedehandse computer op
- **2017** Volgt aan Vlerick Business School een Executive Master Corporate Financing
- **2018** Eerste investering in start-ups en begin van nieuwe strategie om techondernemerschap te steunen in Oost-Afrika
- **September 2019** Verhuist naar Mombasa

geopend in de buitenwijken. We willen dat winkelcentrum tien jaar huren en het volledig omvormen tot een digitale hub. We creëren er een ecosysteem waar 300 mensen per dag komen. Er zal een coworkingruimte zijn, een ruimte voor evenementen, een *maker space* (een ruimte met toestellen als 3D-printers om prototypes en kleine oplages te maken, *nvd*) en acceleratie- en andere programma's, en we bouwen er een restaurantje. De derde pijler is onderwijs. We willen samen met partners verschillende onderwijstrajecten aanbieden."

Waarom Mombasa?

VANDEN EYNDE. "Mombasa is de grootste haven van Oost-Afrika. De Oost-Afrikaanse Unie bestaat uit Kenia, Tanzania, Oeganda, Rwanda, Burundi en

Ethiopië. Die zes landen hebben gezamenlijk ongeveer 250 miljoen inwoners. Het potentieel van Mombasa is nog niet volledig benut. In de stad en de regio eromheen wonen anderhalf miljoen mensen, maar de producten die via de haven binnenkomen, gaan via een slechte logistieke weg naar Nairobi om er verkocht of verwerkt te

en een Canadese ondernemer. "We willen de eerste vijf jaar 3500 techondernemers bereiken, waarbij we ervan uitgaan dat 10 procent een succesvol bedrijf wordt. In die bedrijven willen we investeren via achtergestelde leningen of risicokapitaal voor bedragen van 50.000 tot 500.000 euro uit het fonds. We hebben nu al een piloot-

"In Tanzania, dat heel corrupt is, kun je nu een boete betalen via M-Pesa. Dat geld komt echt in de staatskas"

worden. Daarna keren ze vaak terug naar Mombasa, om er op hetzelfde schip te worden ingescheept naar Durban of elders. Er zijn weinig banen in Mombasa, de braindrain is groot. "We willen een incubator, een accelerator (groeiversnellers, en in een accelerator krijgen start-ups meestal ook startkapitaal, *nvd*) en een investeringsfonds naar Mombasa brengen. Die bestaan daar nog niet. In Nairobi wel. Uniek is dat we er ook een maker space opzetten. Een jonge vrouw of man die bijvoorbeeld met afgedankt plastic een rugzakkenlijn wil maken, vindt daar de nodige toestellen om een prototype te maken. Of neem iemand die met drones de vochtigheid wil meten in onherbergzame gebieden, iets wat nu nog gebeurt via vierwielaangedreven auto's van ngo's. We willen een maker space voor hightech, maar evengoed voor prototypes zonder veel technologie. Kenia blijft een economie met veel laaggeschoolde mensen."

Hoe zult u dat financieren?

VANDEN EYNDE. "Om dat op vijf jaar te doen, hebben we 5,4 miljoen euro nodig, inclusief de opstartkosten voor het fonds dat we voor ogen hebben. Het geld komt van een matchingfonds van een Europees land – dat moet in juni worden bevestigd – (voor elke euro die in de privé wordt opgehaald, legt de overheid dan bijvoorbeeld 1 euro bij, *nvd*), van een banklening, een investering van Close The Gap en ikzelf, en van een aantal impactinvesteerders, onder wie een West-Vlaamse

fonds opgericht, dat heeft geïnvesteerd in enkele start-ups om te leren hoe dat werkt. Na vier jaar willen we in de zwarte cijfers zitten. We willen vijftig directe banen hebben en 300 indirecte vanaf 2020 en elk jaar 20 procent meer.

"Mombasa heeft nog heel wat uitdagingen om vrouwen te laten doorstromen in een technologiebranche. Daarom willen we 60 procent vrouwelijke NEET's in onze programma's hebben (jongeren die niet werken, geen opleiding volgen en geen stage lopen, *nvd*). Voor zulke jongeren die we aan een baan helpen, krijgen we een premie van de Keniaanse versie van de VDAB."

U ziet ook een verband met de migratie naar Europa. Hoe precies?

VANDEN EYNDE. "De UNDP (Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, *nvd*) spreekt van de gordel van de radicalisering. Die loopt onder de Sahara van Kenia in Oost-Afrika naar Nigeria in West-Afrika. De jeugd in die regio is sterk geradicaliseerd, vooral in de kustgebieden. Denk aan de terreurorganisaties Boko Haram in Nigeria en Al Shabaab in Oost-Afrika. Ik hoop met Close The Gap een model te creëren dat door innovatie kansen creëert voor de jeugd, die nu radicaliseert en drugs gebruikt en de gordel oversteekt om vluchteling te worden in Europa. Dan kunnen we aan de Europese Unie zeggen dat het geen liefdadigheid is wat we doen, maar dat we banen creëren, waardoor we ook Europa veilig houden." ☉